

שו"ת במראה הבזק

(מתוך ח"ג)

Karlsruhe, Germany

קרלסרואה, גרמניה

אדר ב' תשנ"ה

ביטול גיור

שאלה

אבקש התייחסות לגבי גרים שעברו גירות כהלכה אבל ממשיכים לחלל השבת וכו'. האם עצם העובדה שאינם שומרים ועושים, מוכיח כי רימו את ביה"ד המגייר? האם הגירות גירות, ונשארים יהודים?

תשובה

א. אי-אפשר לבטל את גיורם של גרים שנתגיירו בבית-דין אורטודוקסי¹, אף על פי שלא היו כנים בבית-הדין ולא קיבלו על עצמם באמת לקיים את כל מצוות התורה², כל עוד שבאמת הם רוצים להיות יהודים, ורוצים להשתייך לעם ישראל³.
ב. כל זה נאמר, כמובן, בדיעבד בלבד, אבל לכתחילה אסור לגייר אותם, אם אין הם מקבלים על עצמם לשמור ולעשות כל דיני התורה⁴.

¹ לגיור צריכים בית-דין, כי "משפט" כתוב בו (יבמות מו ע"ב). ועל כן רק גיור בבית-דין תקף, והואיל והרבאיש הקונסרבטיביים והרפורמים הם על הרוב מחללי שבת בפרהסייה, ואינם שומרים כל איסורי התורה, ממילא הם פסולים להעיד ולדון, חוץ מזה שיש לרבים מהם דין אפיקורס, ועיין "אגרות משה" (אה"ע ח"ג סי' ג ו-ד) ועיין "במראה הבזק" (ח"א שאלה כד) וכתבים ופסקים של מרן הרב יא"ה הרצוג (שו"ת יו"ד סי' צא וסי' צג סעיף ב).

² עיין רמב"ם (הל' איסורי ביאה פ"ג הל' טז ויז) שמשמע מדבריו, שאין קבלת המצוות לעיכובא, וכן משמע מחידושי הריטב"א (יבמות דף מז ע"ב ד"ה ומודיעים) וכן בכתובות (דף יא ע"א בד"ה גמ' אמר רב נחמן). ועיין ב"פסקי דין רבניים" (חלק י עמ' 198, 199) פסק של הרב ש' דיכובסקי. ועיין ב"חוות בנימין" של מרן הרב שאול ישראל (ח"ב סי' סז) המצדד שתוקף ומשמעות הגיור הוא הצטרפות הזר לעם ישראל וקבלתנו אותו להיות חלק מעם ישראל, וכל עוד שקבלה זו קיימת, הרי הוא יהודי שמתוך שהוא מקבל על עצמו להיות יהודי, הרי זה כולל את התוצאות המתחייבות מהיות יהודי, שהרי תו"מ היינו ליהודים, ולא היתה אפשרות ומציאות של יהודי שאינו בחיוב תורה ומצוות. אבל אם הוא אומר במפורש, שאיננו רוצה בחיובים, אין זה נקרא קבלה להיות יהודי. ועיין גם "אגרות משה" (יו"ד ח"ג סי' קו) המצדד שאפילו אם קבלת מצוות היא לעיכובא, יכול להיות שאין צריך קבלת כל המצוות ואם הוא מקבל על עצמו לעשות מה שהוא רואה שכל היהודים עושים, הרי זה קבלה. ועיין עוד ב"אגרות משה" (אה"ע ח"ג סי' ג) שמתפק בזה באלו שקיבלו את המצוות בפה - אם אומרים שהיתה גירות אמיתית, ורק אחר כך חזרו בהם. ומכוח כל הנ"ל אי-אפשר לבטל את גיורם של גרים אלה. ועיין פסקים וכתבים של מרן הרב יא"ה הרצוג (שו"ת יו"ד סי' צב וסי' צג סעיף ד) שכתב, דהוי ספק גר.

³ עיין מאמרו הנ"ל של הרב ש' ישראלי. ודבר פשוט הוא שצריכים לכל הפחות רצון להתקבל לכלל ישראל ולהיות יהודי, שאם לא כן, אין כאן גירות כלל.

⁴ עיין שו"ע יו"ד סי' רסח סעיף ג שמצריך קבלת מצוות לעיכובא, ועיין "אגרות משה" (יו"ד ח"א סי' קנז) שכתב לפסול הגירות בדיעבד וצריך עיון מן התשובה הנ"ל שלו, וכן כתבו הרבה מגדולי זמננו בחריפות נגד גיור שכזה. וברצוננו לציין שאין גילוי-הדעת של כבוד בית-הדין של חיפה שפורסם משום פסק חד-משמעי לבטל גיור זה בדיעבד, אבל יש שם אזהרה חמורה לא לעשות גיור כזה לכתחילה.

בשם צוות המשיבים ובברכת התורה,
הרב משה ארנרין הרב יוסף כרמל
ראשי הכולל

גם אני מאשר:
הרב שאול ישראלי

שו"ת "במראה הבזק", חלקים א'-ו'

תשובות לשאלות מרבני הגולה. השאלות מבטאות את המצב מיוחד של קהילות ישראל בכל קצוות תבל בימינו. התשובות מתמודדות עם המציאות בעולם מודרני מתפתח בדרך של "דרכיה דרכי נעם". הספרים עוסקים בארבעת חלקי ה"שלחן ערוך" תוך ניסיון לקחת בחשבון גם את החלק החמישי ההופך את התורה ל"תורת חיים".
מחיר מבצע לששת הכרכים במקום 360 ₪ 300 ₪ (לחץ לקניה)